

Sygn. akt III KRS 34/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiryło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania S. N.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr .../2014 z dnia ... 2014 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego, ogłoszonym w Monitorze Polskim, z udziałem B. N.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 sierpnia 2014 r.,

w zakresie dotyczącym S. N. oraz B. N. uchyla zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazuje Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia ... 2014 r., nr .../2014, Krajowa Rada Sądownictwa – powołując się na art. 3 ust. 1 pkt 2 i art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.; dalej jako: „ustawa o

KRS”) – postanowiła: przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego kandydaturę sędziego Sądu Okręgowego A. B. oraz kandydaturę dr hab. B. N. (pkt I. ppkt 1.); nie przedstawiać Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego kandydatur: m. in. sędziego S. N. (pkt I. ppkt 2.). W pkt II uchwały KRS na podstawie art. 41 ustawy o KRS postanowiła umorzyć postępowanie wywołane zgłoszeniem sędziego W., sędzi R. K. oraz sędzi M. Ł.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Rada przedstawiła, że na dwa wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym, ogłoszone w Monitorze Polskim zgłosiło się piętnastu kandydatów.

B. N. w 1993 r. ukończyła studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną bardzo dobrą z wyróżnieniem. Od września 1993 r. odbywała studia doktoranckie w Katedrze Postępowania Karnego Uniwersytetu [...]; 22 czerwca 1998 r. uzyskała tytuł doktora nauk prawnych na podstawie obronionej w dniu 4 czerwca 1998 r. pracy doktorskiej zatytułowanej „[...]”. Od 1 października 1996 r. podjęła pracę w Katedrze Postępowania Karnego Uniwersytetu [...] w charakterze asystenta a następnie adiunkta. Pracę na tej uczelni zakończyła w dniu 30 września 2002 roku. Od marca 2001 r. kandydatka podjęła pracę w [...], którą kontynuuje do dziś na stanowisku asystenta eksperta. Od 1 października 2002 r. do 30 września 2011 r. była zatrudniona w charakterze adiunkta w Katedrze Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego. Uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu [...] wydaną dnia 19 kwietnia 2010 r. kandydatka na podstawie oceny ogólnej dorobku naukowego oraz przedstawionej rozprawy habilitacyjnej „Postępowanie karne...” otrzymała tytuł doktora habilitowanego nauk prawnych. Od 19 września 2011 r. jest profesorem nadzwyczajnym Uczelni [...] na Wydziale Prawa w Katedrze Prawa Karnego. W okresie od września 1993 r. do września 1995 r. kandydatka odbyła aplikację sądową w Sądzie Apelacyjnym a następnie złożyła egzamin sędziowski uzyskując ocenę bardzo dobrą. W marcu 1997 r. zdała uzupełniający egzamin radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych i została wpisana na listę radców prawnych. Od stycznia do marca 1996 r. w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej odbyła staż w Związkowym Sądzie Najwyższym oraz w Związkowym

Sądzie Konstytucyjnym. W maju 1996 r. odbyła staż w [...] w W. Kandydatka do karty zgłoszenia dołączyła wykaz publikacji, z których jasno wynika, że jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki prawno-karnej w powiązaniu z prawem konstytucyjnym i prawem karnym europejskim. W listopadzie i grudniu 2000 r. w ramach stypendium Fundacji im. Stefana Batorego odbyła staż badawczy w Instytucie Prawa Karnego Międzynarodowego i Porównawczego w F. W lipcu i sierpniu 2004 r. oraz 2005 r. odbyła staże naukowe na Uniwersytecie w G. w Katedrze Prawa Karnego. Od czerwca do września 2007 r. w ramach stypendium uzyskanego z Centrum Europejskiego realizowała w Uniwersyteckim Instytucie Europejskim w F. grant na temat „...”. Od 30 lipca do 30 sierpnia 2007 r. w ramach stypendium Komisji Europejskiej uczestniczyła w pracach szkoły letniej na Uniwersytecie w T. Od marca 2012 r. kandydatka jest wykładowcą Krajowej Szkoły [...], w której prowadzi zajęcia na aplikacji sądowej dotyczące pozakodeksowych przepisów karnych oraz zajęcia dotyczące problematyki odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, a na aplikacji prokuratorskiej zajęcia z prawa karnego. Jest członkiem dwóch stowarzyszeń naukowo-badawczych.

Oceniając pracę kandydatki sędzia wizytator do spraw karnych Sądu Apelacyjnego stwierdził, że kandydatka koncentruje swoje zainteresowania wokół szeroko rozumianej problematyki karnej. Poruszane w sporządzonych przez nią opracowaniach kwestie odnoszą się przede wszystkim do zagadnień konstytucyjnych nawiązujących do szeroko rozumianego prawa karnego. Sędzia wizytator podkreślił, że kandydatka jest prawdziwym autorytetem jeżeli chodzi o kwestie związane z zagadnieniami odnoszącymi się do międzynarodowego obrotu prawnego przede wszystkim w sprawach karnych. Posiada szeroką wiedzę na temat prawa karnego innych państw, a w szczególności Republiki Federalnej Niemiec. Na szczególną uwagę zasługuje, wiedza kandydatki odnośnie zagadnień dotyczących orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Z przedłożonych rekomendacji sporządzonych przez byłych i obecnych sędziów wynika, że wiedza i zaangażowanie kandydatki zostały bardzo pozytywnie ocenione. Sędzia wizytator podkreślił, że autorami rekomendacji dla kandydatki są osoby cieszące się największym autorytetem prawniczym w Polsce. Analiza projektów różnorodnych

rozstrzygnięć przedstawionych przez kandydatkę wskazuje, że w sposób swobodny porusza się w różnych zagadnieniach prawnych odnoszących się do wszystkich dziedzin prawa. Sposób argumentacji przedstawiony w tych projektach wskazuje na biegłość w podejmowaniu ocen w kwestii zgodności z Konstytucją różnego rodzaju aktów prawnych. Sędzia wizytator zwrócił uwagę na to, że kandydatka ukończyła aplikację sądową uzyskując ocenę bardzo dobrą. Zdaniem sędziego wizytatora oceniana kandydatka zasługuje na rekomendowanie jej na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym. Kolegium Sądu Apelacyjnego oceniło kandydatkę jednogłośnie pozytywnie. Zgromadzenie Przedstawicieli sędziów Apelacji [...] oddało na kandydatkę 15 głosów „za”, przy 88 głosach „wstrzymujących się”.

Zespół członków KRS odbył w dniu ... 2014 r. posiedzenie w przedmiocie przygotowania stanowiska do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa kandydatów na dwa wolne stanowiska sędziego Sądu Apelacyjnego ogłoszone w Monitorze Polskim. W toku przeprowadzonej narady w celu przedstawienia stanowiska w sprawie rekomendacji Krajowej Radzie Sądownictwa kandydatów na stanowisko sędziego ogłoszone powyższym obwieszczeniem uwzględniono załączoną do przekazanych Krajowej Radzie Sądownictwa wniosków uczestników postępowania dokumentację obejmującą: ocenę kwalifikacyjną kandydata, opinie przełożonych, rekomendacje, doświadczenie zawodowe, publikacje, opinię Kolegium Sądu, ocenę Zgromadzenia Ogólnego Sędziów, oceny ze studiów i z egzaminu sędziowskiego oraz inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia kandydata. Zespół członków KRS uznał, że zebrane materiały nie są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie i postanowił zwrócić się do KRS z wnioskiem o zaproszenie na rozmowę w siedzibie KRS kandydatki B. N.

Po odbyciu rozmowy z zaproszoną kandydatką w dniu ... 2014 r. zespół członków KRS uznał, że zebrane materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie i postanowił rekomendować Radzie na jedno z dwóch wolnych stanowisk sędziego Sądu Apelacyjnego ogłoszone w Monitorze Polskim kandydaturę sędziego M. B.

Uzasadniając swój wybór na wolne stanowiska sędziowskie w przedmiotowej procedurze nominacyjnej Rada podkreśliła, że procedura wyboru kandydata na

urząd sędziego ma charakter konkursowy. KRS – kierując się kryteriami ustawowymi – ma za zadanie wybrać najlepszych spośród kandydatów biorących udział w konkursie.

Rada uznała, że w niniejszej procedurze konkursowej poza rekomendowaną przez zespół członków KRS kandydaturą sędziego Sądu Okręgowego M. B. zostanie przedstawiona Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie także kandydatura B. N. W ocenie KRS – za dokonany wybór kandydatury B. N. – przemawiają wnioski płynące z opinii sędziego wizytatora i dorobek naukowy kandydatki oraz zdobyte doświadczenie w pracy.

KRS wskazała, że kandydaci w osobach: sędziego W. K., sędzi R. K. oraz sędzi M. Ł. cofnęli swoje zgłoszenie na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego. W konsekwencji postępowanie w zakresie powyższych kandydatur należało umorzyć jako zbędne na podstawie art. 41 ustawy o KRS (pkt II uchwały).

W ocenie KRS pozostali kandydaci ubiegający się o stanowisko sędziego w Sądzie Apelacyjnym – w tym sędzia S. N. – nie wykazali się takimi osiągnięciami i przymiotami jak ocenieni rekomendowani przez Radę w niniejszej procedurze konkursowej kandydaci. KRS stwierdziła, że ogólna ocena kwalifikacji tych osób, obejmująca posiadane doświadczenie zawodowe, opinie wizytacyjne i służbowe na temat ich pracy, nie są w przypadku tych kandydatów tak dobre, jak ocena kwalifikacji sędziego M. B. oraz dr hab. B. N.

W trakcie posiedzenia KRS w dniu ... 2014 r. na kandydaturę m.in.:

- M. B. oddano 14 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się”, udzielając kandydaturze poparcia,

- B. N. oddano 6 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 9 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- S. N. oddano 3 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw”, przy 13 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

Wobec przedstawionych wyżej wyników głosowania przeprowadzono drugie głosowanie, w którym kandydaci uzyskali następującą liczbę głosów: - na

kandydaturę B. N. oddano 9 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 6 głosach „wstrzymujących się” udzielając kandydaturze poparcia; - na kandydaturę B. S. oddano 6 głosów „za”, 3 głosy „przeciw”, przy 7 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów. Postępowanie wywołane zgłoszeniem W. K., R. K. oraz M. Ł. 16 głosami „za”, przy braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się” zostało umorzone jako zbędne.

Powyższą uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa – w zakresie dotyczącym przedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku Sądu Apelacyjnego B. N.– odwołaniem do Sądu Najwyższego zaskarżył sędzia S. N. Odwołujący się zarzucił zaskarżonej uchwale naruszenie:

1. art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP przez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego reguł i kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego kandydatura odwołującego się nie została przedstawiona Prezydentowi RP w wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym,

2. art. (powinno być „§”) 17 pkt 3 i 4 uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M. P. Nr 72, poz. 712) przez nie wezwanie na posiedzenie zespołu członków KRS w dniu ... 2014 r. i nie wysłuchanie wszystkich kandydatów w sytuacji, gdy na jedno stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat;

3. art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS przez:

- zaniechanie i niedokonanie oceny kwalifikacji odwołującego się,
- całkowite pominięcie, w procesie nominacji na stanowisko sędziowskie, opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego i oceny Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Apelacyjnego w zakresie kandydatury odwołującego się;

- niezastosowanie ustawowych kryteriów oceny przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście kandydatów rekomendowanych przez nieuwzględnienie opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w zakresie osoby odwołującego się oraz oceny Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Apelacyjnego, a oparcie rozstrzygnięcia na

przesłance pozaustawowej, jaką jest prezentacja kandydata podczas rozmowy z członkami Zespołu KRS (autoprezentacja), w wyniku czego kandydatura odwołującego się nie została przedstawiona Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie;

4. art. 33 ust. 1 i ust. 2 ustawy o KRS przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy, a mianowicie:

- nie zastosowanie takich samych kryteriów wobec obu kandydatur;
- brak porównania (zestawienia) ocen i kryteriów ustawowych przyjętych wobec kandydatki rekomendowanej i tych samych ocen i kryteriów ustawowych z kandydaturą odwołującego się;
- naruszenie swobodnej oceny kandydatów przez brak wskazania, jak przedstawiają się dane odwołującego się w odniesieniu do zastosowanych przez Radę kryteriów;
- nie zażądanie osobistego stawiennictwa na posiedzenie Rady w dniu ... 2014 r. kandydatki rekomendowanej i odwołującego się – w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie zostało oparte na autoprezentacji – aby umożliwić wszystkim członkom KRS podjęcie decyzji w oparciu o tę przesłankę.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący się wniósł o uwzględnienie jego odwołania i uchylenia zaskarżonej uchwały KRS we wskazanym zakresie.

W odpowiedzi na odwołanie Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania w całości.

Odpowiedź na odwołanie wniosła również uczestnik postępowania B. N. domagając się oddalenia odwołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714, dalej ustawa o KRS), uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych

w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2013 r., sygn. akt III KRS 70/13, niepublikowany).

Co zaś się tyczy podstaw odwołania od uchwał Rady, zasadniczo nie ma zastosowania w tym zakresie art. 398³ § 1 k.p.c., regulujący kwestię podstaw kasacyjnych, gdyż w przypadku odwołań od uchwał Rady podstawy te określone są w art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania. Oczywiście nie będą to przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż stosowanie tych przepisów w postępowaniu przed Radą wyłącza art. 2 ustawy o KRS. Nie są to również przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, albowiem z treści art. 1 tegoż aktu jednoznacznie wynika, że Kodeks postępowania cywilnego reguluje postępowanie sądowe w wymienionych w tym przepisie kategoriach spraw, a nie postępowanie przed innymi organami władzy państwowej, w dodatku mającymi – jak Krajowa Rada Sądownictwa – charakter publiczny. Szczegółowe zasady postępowania przed Radą w indywidualnych sprawach regulowały dawniej przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 219, poz. 1623 ze zm.), wydane na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Rozporządzenie w części dotyczącej trybu

postępowania przed Radą utraciło jednak moc obowiązującą z dniem 2 grudnia 2010 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 r., K 62/07 (Dz.U. Nr 202, poz. 1657). Wyrok ten - z odroczeniem o 12 miesięcy - pozbawił rozporządzenie podstawy prawnej, jaką był art. 12 ust. 6 ustawy o KRS w części uprawniającej Prezydenta RP do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu postępowania przed Radą. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, tryb postępowania przed Radą nie mógł być uregulowany w rozporządzeniu, gdyż sprawa ta należy do materii ustawowej. W konsekwencji, szczegółowe zasady postępowania przed Radą zostały ostatecznie unormowane w przepisach rozdziału 3 obecnie obowiązującej ustawy o KRS i to one mogą stanowić punkt odniesienia dla podnoszonych w odwołaniach od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych. Naruszenia te muszą przy tym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, odzwierciedlony w treści zaskarżonej uchwały. Tak sformułowane podstawy zaskarżenia wyznaczają zaś zakres kognicji Sądu Najwyższego w tej kategorii spraw.

Aktualny jest przy tym pogląd judykatury wyrażany na gruncie art. 13 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.), będącego odpowiednikiem art. 44 ust. 1 obecnej ustawy o KRS, zgodnie z którym kognicja Sądu Najwyższego do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (a tym bardziej jego kontrkandydatów). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje zatem procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011, nr 11, poz. 93). Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06 (OTK – A 2008 nr 4, poz. 63), ani szczególna, konstytucyjna pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w myśl art. 12 ust. 5 ustawy o KRS w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących

powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania administracyjnego. Przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji. I jako taka powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności, przestrzegania stosownych procedur prawnych. Zgodzić się natomiast należy ze stanowiskiem, że merytoryczna ingerencja sądu w rozstrzygnięcia Rady byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych. Jednakże kontrola sądowa przestrzegania praw obywateli, w rozważanym wypadku praw wynikających z art. 60 Konstytucji, tj. prawa równego dostępu do służby publicznej, a zatem w sprawach prowadzenia naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, jest, w myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji, konieczna.

W konsekwencji takiego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata oraz procedur postępowania związanych z oceną kandydatury i przedstawiania wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje także kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) czy w ustawie z dnia 26 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.) oraz ogólnych reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych w przepisach rozdziału 3 ustawy o KRS.

Biorąc pod uwagę powyżej przedstawione rozważania należy stwierdzić zasadność zarzutów odwołania dotyczących naruszenia przepisów art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.

Zgodnie z art. 33 § 1 powołanej ustawy o KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Stosownie zaś do treści art. 35 ust. 2 ustawy o KRS przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia (pkt 1); opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (pkt 2).

Podzielając zasadność zarzutów dotyczących naruszenia przez KRS powołanych wyżej przepisów ustawy o KRS Sąd Najwyższy stwierdza, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały nr .../2014, nie pozwala na kontrolę postępowania Krajowej Rady Sądownictwa w aspekcie dochowania przez nią wymagania wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wypada podkreślić, że w świetle prezentowanego w judykaturze poglądu, w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być zróżnicowany w zależności od potrzeb, przy czym powinien on być szerszy w stosunku do kandydatów mających zbliżoną sytuację, lokujących się przy granicy rozdzielającej uchwały pozytywne dla kandydatów od uchwał negatywnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015). Wprawdzie sam dobór przez Radę kryteriów oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie zasadniczo pozostaje poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli legalności uchwał Rady, jednakże nie dotyczy to sytuacji, gdy kryteria te naruszają podstawowe zasady prawne, w tym szczególnie konstytucyjne zasady jednakowego dostępu do stanowisk w sferze publicznej oraz równego traktowania i niedyskryminacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271; z dnia 25 lutego 2013 r., III KRS 96/13 – dotychczas niepublikowany).

Z uzasadnienia zaskarżonej rozpatrywanym odwołaniem uchwały Rady wynika, że kryteria jakimi kierowała się KRS przy dokonaniu wyboru rekomendowanej Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na wolnym stanowisku sędziowskim w Sądzie Apelacyjnym kandydatki zostały określone w następujących przesłankach: doświadczenia zawodowego, opinii wizytacyjnych i służbowych. W takim określeniu przesłanek dokonanego wyboru – jak to wskazano w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały – „za kandydaturą B. N. przemawiają wnioski płynące z opinii sędziego wizytatora i dorobek naukowy kandydatki oraz zdobyte doświadczenie w pracy w [...]”.

Krajowa Rada Sądownictwa – nie uwzględniła w swojej ocenie przedstawionej w zaskarżonej uchwale – ustawowego kryterium oceny kandydata do pełnienia urzędu na wolnym stanowisku sędziowskim określonym w przepisie art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS, tj. opinii kolegium właściwego sądu oraz oceny właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Podkreślić trzeba, że – jak to przyjmuje judykatura Sądu Najwyższego – żadne z kryteriów przyjętych przez KRS przy ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest koniecznie wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Decyduje ocena całościowa wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015). Warto jednakże zauważyć przy tym, że chociaż wyniki głosowania w kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS i dlatego Krajowa Rada Sądownictwa dokonując wyboru określonego kandydata powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271).

Uwzględniając zakres zaskarżenia rozpatrywanym odwołaniem zaskarżonej uchwały Rady nr .../2014 należy stwierdzić, że KRS w przedmiotowej procedurze konkursowej nie uwzględniła odnośnie do rekomendowanej kandydatki oraz odwołującego się sędziego S. N. określonego w art. 35 ust. 2 pkt ustawy o KRS

kryterium poparcia środowiska sędziowskiego (opinii kolegium Sądu Apelacyjnego oraz oceny Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...]). Przypomnieć trzeba, że oboje kandydaci na posiedzeniu Kolegium Sądu Apelacyjnego w dniu 28 listopada 2013 r. uzyskali jednogłośnie pozytywną opinię. Natomiast na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli sędziów Apelacji [...] w dniu 16 grudnia 2013 r. rekomendowana przez Radę kandydatka uzyskała 15 głosów „za” przy 88 głosach „przeciw”, a odwołujący się odpowiednio 70 głosów „za” przy 34 głosach „przeciw”. Prawie wszyscy członkowie zgromadzenia byli więc przeciwko kandydaturze B. N. i została ona najgorzej oceniona spośród wszystkich kandydatów. Skarżący uzyskał natomiast bardzo wysokie poparcie zgromadzenia.

Na pewno też za uwzględnieniem w ocenie rekomendowanej kandydatki kryterium określonego w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS nie przekonuje mylnie wskazana przy relacjonowaniu postępowania konkursowego opinia środowiska sędziowskiego – jako to przedstawiono w uchwale – „Zgromadzenie Przedstawicieli sędziów Apelacji [...] oddało na kandydatkę 15 głosów „za”, przy 88 głosach „wstrzymujących się”. Dopiero po wniesieniu odwołania przez skarżącego doszło do sprostowania błędnego określenia w uzasadnieniu uchwały wyników głosowania na Zgromadzeniu Przedstawicieli sędziów Apelacji [...]; prawidłowo wpisano 88 głosów przeciw.

Zaskarżona uchwała KRS – w swojej ocenie dokonanego wyboru rekomendowanej kandydatki – nie uwzględnia określonego w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS kryterium poparcia środowiska sędziowskiego; jej uzasadnienie nie zawiera odniesienia się do tak znacznego poparcia, jakie uzyskał odwołujący się sędzia Sądu Okręgowego S. N. Niewłaściwe – z pominięciem oceny poparcia środowiska sędziowskiego udzielonego odwołującej się – wskazanie w uzasadnieniu przesłanek, jakimi kierowała się KRS przy podejmowaniu decyzji o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydata z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego uniemożliwia Sądowi Najwyższemu właściwą kontrolę zaskarżonej uchwały zarówno w aspekcie dopełnienia przez Radę wymagania rozważenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, jak i z punktu widzenia zachowania przez nią wynikających z art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP zasad równego traktowania i zakazu dyskryminacji z

jakiegokolwiek przyczyny w życiu politycznym, gospodarczym lub społecznym oraz jednakowych szans w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych. Skutkuje to koniecznością uchylecia przedmiotowej uchwały w zaskarżonej części i przekazania sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Podnoszony w odwołaniu zarzut naruszenia przepisu § 17 pkt 3 i 4 uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. nr 72, poz. 712) jest bezzasadny.

Odwołujący się naruszenia wskazanego przepisu upatruje w sytuacji niewzwania – poza rekomendowaną kandydatką – na posiedzenie zespołu członków KRS pozostałych biorących udział w przedmiotowej procedurze kandydatów. Jest zrozumiała troska członków zespołu, czy B. N. będzie mogła efektywnie prowadzić w wydziale karnym postępowania w sprawie najcięższych przestępstw, jakie rozpoznaje sąd apelacyjny. Z pewnością nie było wątpliwości, że adekwatne doświadczenie zawodowe w tej kwestii ma skarżący.

Uznając bezzasadność przedstawionego zarzutu należy podzielić trafność poglądu Krajowej Rady Sądownictwa prezentowanego w odpowiedzi na odwołanie, że wskazana regulacja określa możliwość KRS lub Zespołu członków KRS podjęcia określonych w nim działań, a nie obowiązek ich zastosowania; nie jest to bowiem obligatoryjny element procedury konkursowej na wolne stanowisko sędziowskie.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na treści art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.